5. úloha: Julie, probuď se!

Autor: Barbora Kapustová

Sedíš v divadle. Divadelní hra Romeo a Julie je v plném proudu. Dostává se do bodu, kdy Julie vypíjí falešný jed, aby mohla nafingovat svou smrt a vyhnout se tak nechtěnému sňatku.

Jsi plně ponořen/a do děje a strhává tě síla okamžiku. Najednou si ale všimneš něčeho divného. Herci na pódiu začínají být jaksi nesmělí a bezradní; něco se děje.

Herečka představující Julii se svalila na zem jinak, než obvykle. Ostatní herci na ni vyděšeně pokukují, až nakonec někdo přiskočí k ní a začne ji spěšně propleskávat. Nereaguje.

Představení se zastavuje a všichni herci se sbíhají okolo „otrávené“ Julie, která teď bohužel opravdu vypadá otráveně. Mezi diváky to začíná poplašně šumět.

1. *Co by teď měli udělat lidé v blízkosti Julie? Zkus zatím nic nedohledávat a napsat, jak bys postupoval/a a na co bys všechno myslel/a, kdyby jsi byl/a přímo u Julie.* (5 b.)

Než vůbec někdo stihl zavolat záchranku, herečka se probudila. Pravděpodobně se jednalo o tzv. synkopu.

2. *Krátce popiš, co je synkopa a jak se liší od kómatu.* (3 b.)

Herečka je probuzená a ujišťuje ostatní herce, že se cítí v pořádku. Někteří naléhají, aby někdo zavolal záchranku. Někteří říkají, že je to zbytečná ztráta času a peněz.

3. *Na jakou stranu se přikláníš ty? Odůvodni svou odpověď.* (5 b.)

4. *Jaká jednoduchá vyšetření zdravotního stavu se dají udělat hned na místě, aniž by k nim bylo zapotřebí lékařských pomůcek? Zkus krátce popsat alespoň 2 – jak se provádějí a jakou informaci ti o pacientovi poskytnou.* (4 b.)

5. *Proveď výše popsaná vyšetření na sobě či na blízkých. Zapiš výsledky vyšetření a zhodnoť, zda jsou v dané situaci fyziologické (normální, odpovídající zdravému člověku).* (4 b.)

Představ si hypotetickou situaci, ve které se Julie opravdu otrávila nějakým jedem. Neznáš jeho název ani množství. Víš pouze, že po vypití tekutiny začala být malátná a následně upadla do bezvědomí.

Toxikologické informační středisko (TIS) poskytuje nepřetržité konzultace při akutních otravách a na svých stránkách nabízí informace pro laiky i zdravotníky. (TIS VFN)

6. *Navštiv stránky Toxikologického informačního střediska a najdi informace týkající se první pomoci při akutní otravě. Jaké informace je nutné zjistit před tím, než zavoláte na TIS?* (3 b.)

7. *Otravy často vyvolávají paniku a snahu „dostat jed z těla ven“ co nejrychleji. Najdi na stránkách TIS nebo v jiném důvěryhodném zdroji doporučení týkající se vyvolávání zvracení, podávání tekutin a aktivního uhlí. U každého vysvětli, proč může být daný postup v nesprávné situaci nebezpečný.* (6 b.)

8. *Vyber si jeden konkrétní jed nebo toxickou látku, se kterou se může člověk reálně setkat. Pomocí důvěryhodných zdrojů zjisti:* (4 b.)

8.1. *jakým mechanismem působí,*

8.2. *jaké jsou typické projevy otravy,*

8.3. *jak vypadá první pomoc,*

8.4. *zda existuje nějaký protijed.*

9. *Který zdroj při hledání informací o otravách a jedech považuješ za nejspolehlivější a proč?* (2 b.)

Vraťme se zpět na jeviště. Nakonec se záchranka nevolá, ale představení bylo předčasně ukončeno. Jakmile se situace uklidní a zklamaní diváci odejdou domů, hlavní herečka se přizná, že si před představením dala léky proti trémě, konkrétně propranolol.

10.1. *Jakým mechanismem účinku působí propranolol v lidském těle?* (3 b.)

10.2. *Proč může být propranolol účinný proti trémě?* (3 b.)

Proti trémě se dá bojovat i jinak, než off–label užíváním léků. Představ si, že jsi hercem/herečkou těsně před začátkem představení.

11.1. *Co by ti mohlo pomoct proti trémě (a na jakém principu by to fungovalo)?* (2 b.)

11.2. *Vyzkoušej některé metody i na sobě a napiš, jestli jsi pociťoval/a nějaký efekt.* (2 b.)

Zdroje

12. *Uveď prosím zdroje, které jsi používal/a při vypracovávání této úlohy. Pokud jsi použil/a AI, uveďte i název modelu, použité prompty a kriticky zhodnoť, zda AI byla dobrým zdrojem a jaké byly její výhody a nevýhody.* (5 b.)

Mé zdroje: Mediately.co/cz, Wikipedia.en, TIS VFN, Akutne.cz